

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Székesfővárosunk közüzemeinek tökeszükséglete*

Forrás:

Az Ujság

Bp

(Hely)

1920. 1. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

389.65

Hely

Idő

1926

Személy

Helyszám

38

Közi

FŐVÁROS

Székesfővárosunk közüzemeinek tökeszükséglete.

A székesfővárosi üzemek megvizsgálására küldött bizottság jelentéséből kiténik, hogy a székesfőváros nagy közüzemeinek, a közlekedési üzemeknek, az elektromos művek, a gázműveknek, a vízvezetési- és csatorna-üzemeknek a legközelebbi években nagy beruházásokat kell teljesíteniük, hogy a fogyasztóközönség igényeit kielégíthessék, gazdasági rendeltetésüknek megfelelhessenek és mindazokat a hiányokat pótolhassák, melyeket a háboru kezdete óta beállott súlyos pénzügyi helyzet beruházási nehézségei következtében az elmúlt 11 év óta kiküszöbölni nem lehetett.

A székesfőváros közüzemeinek hiányai és árszabásuk drágasága nem a közüzemek vezetőségén mulik. Az üzemvizsgáló-bizottság jelentéséből tudjuk, hogy az említett üzemek technikai vezetése dolgában kifogás nem emelhető; a bajok oka ott van, hogy a közművek közvetlenül a háboru előtt, vagy a háboru alatt és ez után jutottak csak a főváros közönségének birtokába és ezért mindazokat a beruházásokat, melyek az elavult művek üzemi gazdálkodásának javítására, az üzemek szerves összefüggésbe hozására, így például a két közúti hálózat szerves egységbe olvasztására és új közúti vonalak építésére szükségesek lettek volna, nem tudta teljesíteni. A székesfővárosi elektromos művek dunajbólyi hálózatának egy része közvetlenül a háboru előtt és a háboru folyamán légvezeték alakjában épült. E hálózat az ideiglenesség jellegével bír, építési módja és állapota nem kifogástalan és ma már a külföldön falusi berendezésekkel szemben támasztott igényeknek sem felel meg. E bajokon eddig a tökéhiány miatt nem lehetett segíteni. Csatornázási hálózatunk a mai napig sincs kiépítve és tudvalevőleg igen fogyatékos állapotban van. Közúti vasutaink kocsjai kényelmetlenek, a gyakorlat igényeinek meg nem felelnek. Vízvezetési hálózatunk is sürgős fejlesztésre

szorul; a jelenlegi gazdaságtalan üzem megszüntetésével át kell térni az elektromotoros üzemre.

Székesfővárosunknak és az országnak gazdasági életére rendkívül hátrányos, hogy közüzemeink a lakosság fogyasztási kedvét inkább fékezik, mintsem hogy azt serkenténék. A végeredmény az, hogy közönségünk a közúti vasutakon kényelmetlenebbül és drágábban utazik, mint más nyugati város közönsége, hosszabb időt kénytelen kényérkereseti foglalkozása után járva a közlekedési eszközökön tölteni. A bőséges víz és csatornázás előnyében a lakosság számottevő része vagy nem részesül, vagy csak kényelmetlenségekkel és nagy áldozatok árán juthat hozzá.

Közüzemeinkben mindenütt az a törekvés nyilvánul, hogy a fogyasztók bekapcsolásakor szükségessé váló munkálatot részben az elosztóvezeték és csővezeték hálózatok keretébe tartozó munkák költségeit a fogyasztókkal fizettesék meg. Így pl. a duna-jobbparti kerületekben az a gyakorlat honosodott meg az utolsó években, hogy a székesfővárosi elektromos művek a harmadik építési övezet egyes házaihoz az elektromos energiát nem utcai vezetékkel és ezekhez csatlakozó leágazásokkal vezetik, hanem magánjelkéken keresztül-kasul létesítenek ideiglenes jellegű légvezeték hálózatokat. Jóllehet e hálózatok az elosztóhálózatok jellegével bírnak, ezek költségeit a fogyasztókkal fizetik meg s a fenntartásról is a fogyasztóknak kell gondoskodniuk azon a címen, hogy magántelken haladnak keresztül a vezetékek.

Közműveink jelenlegi állapotát, valamint az ország gazdasági fejlődésének érdekében szükséges feladatokat szem előtt tartva az üzemvizsgáló bizottság jelentéséből az következik, hogy székesfővárosunknak az említett közművek fejlesztésére a legközelebbi években kb. 100—150 millió aranykoronát kell majd befektetnie.

A munkátlanságra és iparunk pangására való tekintettel, de a gazdasági eredmény érdekében sem mindegy, hogy e beruházások a tényleges szükségletnek és keresletnek megfelelően néhány év alatt, vagy pedig az eddig követett pénzügyi politika folytatásaként 1 vagy 2 évtized alatt fognak-e megtörténni. Ha a munkátlanságon enyhí-

téni akarunk, az ilyen, a közüzemek és a közönség érdekében való sürgős beruházásokat tényleg minél rövidebb idő alatt kell végrehajtani. Az ország gazdasági életének alakulására nem közömbös, hogy a lakosság egynyolcadát magában foglaló főváros beruházási szükségleteit milyen idő alatt elégíti ki.

A székesfővárosnak a nagy közüzemek sürgős életszükségein felül még nagyszámu más fontos feladatot is meg kell oldania: az utak és utcák rendezése, a legsürgősebb városfejlesztési feladatok, kórház- és lakásépítés, a közlekedés javítása és ezt a célt szolgáló közraktárak és vásárcsarnokok építése a legközelebbi 10—15 esztendő alatt ugyancsak több százmillió aranykoronányi tőkét igényelnek. Minthogy az utóbbi beruházások magánvállalati alapra egyáltalán nem, vagy csak kivételes esetekben helyezhetők, a székesfővárosnak tisztában kell lennie azzal, hogy hitelképességét törlesztés kölcsönök szerzésére, ez utóbbi említett feladatok tökeszükségletének fedezésére kell fentartania s kellő előrelátással arra kell törekednie, hogy közüzemeinek legalább egy része tökeszükségeit ne a város vagyonának megterhelése, tehát hitelének igénybevétele révén fedezze. Mindezt csak külföldi tőke segítségével lehet megvalósítani, mely — mint a tapasztalás mutatja — hosszulejáratu törlesztéses kölcsönök nyújtására nem hajlandó, de közüzemi vállalatokba részesként társulva, nagyvárosok közüzemeinek fejlesztésére tőkét mindenütt rendelkezésre bocsát. Székesfővárosunk nagyüzemeinek égető problémáit is csak ez uton fogja megoldhatni.